

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/73/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615200822
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8615200822.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 7, 080 06 Ľubotice, IČO: 31 718 922, právne zastúpeného JUDr. Ernestom Vokálom, advokátom so sídlom Hlavná 61, 080 01 Prešov, proti žalovanej B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, XXX XX P., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom JUDr. Natáliou Paňkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Svidník, o zaplatenie 99,- Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 66,- Eur a náhradu poštovného v rozsahu 3,60 Eur a nahradiť trovy konania za zaplatený súdny poplatok v rozsahu 5,50 Eur a to všetko na účet vedený v ČSOB a.s. Prešov č.ú.: XXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXX v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia v rozsahu 16,66 Eur a to na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ernesta Vokála, advokáta, vedený vo VÚB č.ú.: SK XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol XXXXX v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom na vydanie platobnému rozkazu podaným na tunajšom súde dňa 24.02.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu istinu 99,- Eur, súdny poplatok 16,50 Eur a poštovné 5,40 Eur a na účet jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 49,98 Eur.

Návrh odôvodnil tým, že žalovaná cestovala dopravným prostriedkom žalobcu dňa 27.02.2014, 10.07.2014 a 04.01.2014 a nevedela sa preukázať platným cestovným lístkom. Preto je povinná zaplatiť žalobcovi úhradu vo výške 100 násobku základného cestovného v zmysle § 11 a § 14 zákona č. 168/1996 Z.z. a to za každé cestovanie bez cestovného lístka. Splatnosť úhrady sa pritom riadi všeobecnou právnou úpravou v § 563 OZ, t.j. prvý deň po tom, čo ju o plnenie žalobca požiadala. Žalovaná si túto povinnosť nespĺnila aj napriek výzve. Uplatnené poštovné je poštovné za doručenie upomienky.

Súd vyhovel návrhu žalobcu a dňa 18.03.2015 vydal platobný rozkaz č.k. 8C/73/2015-17, ktorým uložil žalovanej zaplatiť uplatnený nárok, alebo podať odpor proti platobnému rozkazu.

Žalovanej sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť do vlastných rúk, a preto ho súd uznesením č.k. 8C/73/2015-22 zo dňa 12.06.2015 zrušil.

Žalovanej sa nepodarilo doručiť žalobu ani poštou a ani cestou policajného zboru, pričom šetrením na mieste jej trvalého pobytu bolo zistené (previerkou u starostu obce a susedov), že žalovaná sa väčšinu času zdržiava mimo miesta bydliska a to hlavne v zahraničí, pričom miesto pobytu sa zistiť nepodarilo. Preto jej súd uznesením č.k. 8C/73/2015-23 zo dňa 12.06.2015 ustanovil podľa § 29 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") opatrovníka.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 99,- Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd na prejednanie veci v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 13.10.2015. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu od 05.10.2015.

Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Zo zápisov o vykonanej prepravnej kontrole žalobcu súd zistil, že žalovaná cestovala bez platného cestovného lístka dopravnými prostriedkami žalobcu v Prešove a to: dňa 27.02.2014 v čase o 7.45 hod. (linka č. 4 na trase Čierny most - Železničná stanica); dňa 10.07.2014 v čase o 17.42 hod. (linka č. 1 na trase Čierny most - Veľká pošta) a dňa 04.01.2014 v čase o 13.49 hod. (linka č. 1 na trase Na Hlavnej - Trojica).

Následne jej boli z dôvodu porušenia zákona č. 514/2009 Z.z., zákona č. 56/2012 Z.z. a prepravného poriadku pre prevádzku MHD v Prešove žalobcom vystavené a doručované faktúry na úhradu pokút vo výške 3 x 33,- Eur (faktúra č. 140380075 za vykonanú kontrolu v linke č. 4 dňa 27.02.2014 so splatnosťou 04.04.2014 na sumu 33,- Eur; faktúra č. 140080190 za vykonanú kontrolu v linke č. 1 dňa 10.07.2014 so splatnosťou 15.08.2014 na sumu 33,- Eur a faktúra č. 140160001 za vykonanú kontrolu v linke č. 1 dňa 04.01.2014 so splatnosťou 10.02.2014 na sumu 33,- Eur).

Z Tarify MHD v Prešove platnej od 01.02.2013 zverejnenej na internete (www.dpmp.sk/tarifa.html <<http://www.dpmp.sk/tarifa.html>>) súd zistil, že cena základného cestovného (10 minút v 1. tarifnom pásme) je 0,40 Eur a úhrada za cestovanie bez platného cestovného lístka na faktúru je 33,- Eur.

Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 772 OZ podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2,

Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z.z. cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 108 OZ sa práva z prepravy premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaná cestovala v dopravnom prostriedku žalobcu (MHD v Prešove) v dňoch 04.01.2014, 27.02.2014 a 10.07.2014 bez platného cestovného lístka, za čo jej boli vystavené faktúry na zaplatenie sankčných úhrad 3 x 33,- Eur (spolu na 99,- Eur). Sankčná úhrada 33,- Eur je stanovená (a riadne zverejnená) dopravcom v súlade § 17 ods.

2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (neprevyšuje sumu 40,- Eur ako 100-násobok základného cestovného 0,40 Eur).

Súd tak dospel k záveru, že faktúry na zaplatenie sankčných úhrad boli žalovanej vystavené oprávnene (v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami). Vo vzťahu k faktúre č. 140160001 ale súd zistil, že nárok z tejto faktúry si žalobca uplatnil na súde po uplynutí premlčacej doby. Táto faktúra sa totiž týka kontroly vykonanej dňa 04.01.2014 a faktúra bola splatná dňa 10.02.2014. Žaloba bola podaná na súde dňa 24.02.2015, t.j. po uplynutí jedného roka, teda po uplynutí premlčacej doby podľa citovaného § 108 OZ. Predmetný nárok sa totiž týka nároku práva z dopravy (nároku dopravcu zo zmluvy o preprave osôb), pričom na premlčanie tohto nároku musel súd prihliadať v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z úradnej moci. Táto zmluva o preprave je zmluvou spotrebiteľskou, kde žalovaná vystupuje v pozícii spotrebiteľa a žalobca v pozícii dodávateľa. takéto posudzovanie premlčania vyplýva aj z viacerých rozhodnutí krajských súdov (napr. Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co/81/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/257/2014, 17Co/217/2014, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/563/2013, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/456/2014, 24Co/729/2014, krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/833/2014).

Žalovaná je tak povinná zaplatiť žalobcovi istinu 66,- Eur (z faktúr č. 140380075 a 140080190) a v prevyšujúcej časti istiny (33,- Eur vyúčtovaných faktúrou č. 140160001) z dôvodu premlčania žalobu súd zamietol.

Okrem toho súd priznal žalobcovi náhradu poštovného ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ (náklady spojené s uplatnením pohľadávky) a to v rozsahu 2/3 z uplatnených 5,40 Eur, t.j. 3,60 Eur, pretože nárok žalobcu bol dôvodný v rozsahu 2/3 a v prevyšujúcej časti (poštovného v súvislosti s doručovaním premlčanej faktúry) žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 66,- Eur z uplatnených 99,- Eur, čím úspech žalobcu (2/3) prevyšuje úspech žalovanej (1/3) o 1/3. Žalobca si uplatnil právo na náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok za návrh vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 49,98 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby) odmena 2 x 16,60 Eur + 2 x 8,39 Eur režijný paušál. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní mu preto patrí právo na náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v rozsahu 5,50 Eur (1/3 z 16,50 Eur) a trov právneho zastúpenia v rozsahu 16,66 Eur (1/3 z 49,98 Eur). Trovy spočívajúce zo zaplatenom súdnom poplatku uložil súd žalovanej zaplatiť na účet žalobcu a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu tak, ako žalobca v žalobe žiadal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).